

Oponentní posudek diplomové práce

Název DP: Případová studie venkovské základní školy

Autorka: Blanka Zelenková

Oponentka: Mgr. Jaroslava Simonová, Ph.D.

Datum vypracování posudku: 14. 5. 2017

Diplomová práce se prostřednictvím případové studie školy se zaměřením na meziškolní mobilitu zabývá tématem vztahu mezi chováním a organizací středně velké venkovské základní školy a rozhodováním rodičů. Práce má 66 stran bez příloh, seznam použité literatury a zdrojů má 28 položek.

V teoretické části se autorka zabývala vymezením školy jako instituce, organizace a vztahem rodičů ke škole a volbě školy také ve specifické situaci, kdy dochází ke změně školy, tedy k přestupu žáka. Autorka shrnula vybrané dosavadní poznatky k řešení problematiky a nastínila cíl svého výzkumného úsilí. Hlavním cílem práce bylo zmapovat případy, kdy žáci přicházejí do školy, která pro ně není spádová, podrobněji je popsat v kontextu poznatků o sousedních školách a získaná zjištění porovnat navzájem a s poznatky z literatury. V části nazvané *Metody* autorka načrtla východiska pro kvalitativní přístup, zdroje a metody získávání dat a popsala proces kvalitativní analýzy dat. Výzkumná část pak přináší informace o kontextu školy a obce, ve které se škola nachází. Podrobněji mapuje historii a vývoj školy, včetně změn ve vedení a pedagogickém sboru v posledních pěti letech. Popisuje také vzdělávací nabídku školy a výsledky vzdělávání, podporu rizikových žáků a rovného přístupu ke vzdělání, spolupráci s rodiči, se zřizovatelem a dalšími partnery. Dále podává stručnou charakteristiku sousedních škol a popisuje vztahy mezi nimi.

Stěžejní částí práce je popis vnořených případů – příběhů sedmi nespádových žáků. Autorka popisuje nejdřív tři případy nespádových žáků v rámci kapitoly 6. *Sousední školy*, další případy jsou součástí kapitoly 7. *Případy meziškolní žakovské mobility*. Toto členění není příliš šťastné, protože i dva z prvních tří vnořených případů jsou příklady meziškolní mobility a není tedy zcela zřejmé, na základě jakých kritérií je autorka včlenila do kapitoly 6, kam by (byť pouze implicitně) patřili žáci, jejichž rodiče školu Z volili jako školu první a jediné volby. Informace, které autorka k jednotlivým případům shromáždila, se bohužel nepodařilo plně využít. Část věnovaná analýze a diskusi je velice stručná a opomíjí řadu témat, které slibně otevřela teoretická část. V některých ohledech je interpretace dat poněkud nepřesná – např. autorka v závěru uvádí, že důvodem odchodů žáků ze zkoumané školy je ve většině případů změna bydliště, v tabulce na str. 48 je ovšem tento důvod uveden pouze u čtyř případů z deseti.

Po stránce formální odpovídá diplomová práce stanovených požadavkům navzdory drobným nedostatkům v práci se zdroji. Práce má velice dobrou jazykovou a stylistickou úroveň, velice oceňuji kultivovaný jazyk a srozumitelné, čtivé podání. Její grafická úprava odpovídá normě.

Přes výše uvedené dílčí nedostatky přináší diplomová práce Blanky Zelenkové zajímavé informace o meziškolní mobilitě v podobě případové studie venkovské základní školy a navzdory poněkud stručnému popisu případů a omezenému srovnání a interpretaci shromážděných dat je užitečným příspěvkem k poznání tohoto významného, leč opomíjeného fenoménu.

Práci doporučuji k obhajobě.

Náměty k diskusi:

V kontextu školní mobility je jedním z nejdiskutovanějších témat její dopad na školní výsledky žáků. Jak si v tomto směru vedli žáci, kteří přestoupili na školu Z?

Meziškolní mobilita nemá vliv pouze na přestupující žáky, ovlivňuje také jejich spolužáky a školu jako takovou. Jaké vlivy na školu Z jste v tomto smyslu při svém zkoumání zaznamenala?

Co může škola udělat, aby přechod žáka na novou školu byl co nejhladší pro něj i pro jeho nové spolužáky?

Podpis: Mgr. Jaroslava Simonová, Ph.D.